	Národní referenční laboratoř	Strana	1
	Jednotné pracovní postupy – zkoušení krmiv 10360.1 – Stanovení obsahu nikarbazinu metodou HPLC	Vydání	2
		Revize	0

STANOVENÍ OBSAHU NIKARBAZINU METODOU HPLC

1 Rozsah a účel

Metoda specifikuje podmínky pro stanovení nikarbazinu v krmivech a premixech. Současně umožňuje zjištění nevyhnutelné křížové kontaminace necílového krmiva nikarbazinem.

Nikarbazin je ekvimolární směs 4,4'-dinitrokarbanilidu (DNC) a 4,6-dimethyl-2- pyriminolu (HDP). Podle této metody se stanovuje obsah DNC.

2 Princip

Obsah nikarbazinu se stanoví po extrakci ze vzorku extrakčním roztokem acetonitril – voda a naředění mobilní fází metodou HPLC na koloně C18 a UV detekcí při vlnové délce $\lambda = 351 \text{ nm}$.

Mez stanovitelnosti metody závisí na matici vzorku stejně jako na použitém přístroji.

3 Chemikálie

Používají se chemikálie analytické čistoty, pokud není uvedeno jinak.

- Acetonitril, čistota pro HPLC.
- Extrakční roztok acetonitrilu.
Příprava: Do 1000ml odměrné baňky se odměří 800 ml acetonitrilu (1), doplní vodou (3) po značku a promíchá.
- Voda (deionizovaná, demineralizovaná nebo destilovaná).
- Mobilní fáze (acetonitril : voda), (570 : 430), (v/v).
Příprava: Do 1000ml odměrné baňky se odměří 570 ml acetonitrilu (1), doplní vodou (3) po značku a promíchá.
- Kalibrační standard nikarbazin, základní látka, $\text{C}_{19}\text{H}_{18}\text{N}_6\text{O}_6$, CAS 330-95-0
Mr = 426,38,
Příprava základního standardního roztoku nikarbazinu: Do 100ml odměrné baňky se naváží 10 mg nikarbazinu, rozpustí se asi v 50 ml extrakčního roztoku (2) v ultrazvukové lázni. Po rozpuštění a vytemperování na laboratorní teplotu se doplní extrakčním roztokem (2) po značku a promíchá.
Výsledná koncentrace je asi 100 mg/l.

4 Přístroje a pomůcky

- Vysokoúčinný kapalinový chromatograf s fluorescenčním a UV detektorem.
- Ultrazvuková lázeň.
- Laboratorní třepačka, např. horizontální, 150 kyvů/min.
- Analytické váhy s přesností 0,0001 g.

	Národní referenční laboratoř	Strana	2
	Jednotné pracovní postupy – zkoušení krmiv 10360.1 – Stanovení obsahu nikarbazinu metodou HPLC	Vydání	2
		Revize	0

- 5 Automatické pipety v rozsahu (0,01 – 5,0) ml; (0,1 – 5,0) ml; (0,05 – 1,0) ml; (0,015 – 0,3) ml.

5 Postup

5.1 Příprava kalibračních roztoků

Kalibrační roztoky pro premixy a krmné směsi

Do sady 25ml odměrných baněk se pipetuje (0,5; 1,0; 2,0; 5,0) ml základního roztoku nikarbazinu (5) a doplní po značku mobilní fázi (4). Získá se sada pracovních roztoků o koncentraci (2,0; 4,0; 8,0; 20,0) mg/l nikarbazinu.

Kalibrační roztok pro kontaminace

Do sady 25ml odměrných baněk se pipetuje (0,025; 0,05; 0,25; 0,5) ml základního roztoku nikarbazinu (5) a doplní po značku mobilní fázi (4). Získá se sada pracovních roztoků o koncentraci (0,1; 0,2; 1,0; 2,0) mg/l nikarbazinu.

Poznámky

- 1 *Kalibrace se provádí před každým měřením.*
- 2 *Kalibrační roztoky se připravují vždy čerstvé a rozsah kalibrační křivky se použije podle deklarované hodnoty analytu.*

5.2 Úprava vzorku

Úprava vzorků se provádí podle ČSN EN ISO 6498 Krmiva - Pokyny pro přípravu vzorku a JPP 60010.1 Postupy úprav zkušebních vzorků jednotlivých druhů krmiv.

5.3 Vlastní stanovení nikarbazinu

Extrakce

Premixy doplňkových látek

Do 250ml Erlenmeyerovy baňky se zábrusem se naváží 1 g zkušebního vzorku, přidá se 100 ml extrakčního roztoku (2), baňka se uzavře zátkou a třepe se 60 min na laboratorní třepače. Poté se baňka vloží na 5 min do ultrazvukové lázně. Obsah baňky se nechá ustát a extrakt se filtruje přes suchý hustý skládaný papírový filtr do suché podložené nádoby. Prvních 5 ml filtrátu se nepoužije. Podle deklarovaného obsahu nikarbazinu se extrakt naředí mobilní fází (4) na koncentraci (2 – 20) mg/l.

Krmné směsi

Do 250ml Erlenmeyerovy baňky se zábrusem se naváží 20 g zkušebního vzorku, přidá se 100 ml extrakčního roztoku (2), baňka se uzavře zátkou a třepe se 60 min na laboratorní třepače. Poté se baňka vloží na 5 min do ultrazvukové lázně. Obsah baňky se nechá ustát a extrakt se filtruje přes suchý hustý skládaný papírový filtr do suché podložené nádoby. Prvních 5 ml filtrátu se nepoužije.

	Národní referenční laboratoř	Strana	3
	Jednotné pracovní postupy – zkoušení krmiv 10360.1 – Stanovení obsahu nikarbazinu metodou HPLC	Vydání	2
		Revize	0

Kontaminace

Do 250ml Erlenmeyerovy baňky se zábrusem se naváží 25 g zkušebního vzorku krmné směsi nebo premixu, přidá se 100 ml extrakčního roztoku (2), baňka se uzavře zátkou a třepe se 60 min na laboratorní třepačce. Poté se baňka vloží na 5 min do ultrazvukové lázně. Obsah baňky se nechá ustát a extrakt se filtruje přes suchý hustý skládaný papírový filtr do suché podložené nádoby. Prvních 5 ml filtrátu se nepoužije.

Poznámky

3 *Roztoky a extrakty nikarbazinu se musí chránit před přímým slunečním světlem a UV zářením. Za umělého osvětlení jsou roztoky stabilní.*

Stanovení nikarbazinu metodou HPLC

Kalibrační roztoky i extrakty zkušebních vzorků se měří za následujících separačních podmínek chromatografického systému, které jsou doporučeny. Mohou se použít jiné podmínky za předpokladu, že poskytnou rovnocenné výsledky.

Tabulka 1. Příklad separačních podmínek kapalinového chromatografu.

Kolona	Discovery HS C18 4,6 mm × 150 mm (SUPELCO) nebo ekvivalentní
Mobilní fáze	(4)
Průtok	0,8 ml/min
Teplota	40 °C
Objem nástřiku	10 µl
Retenční čas	3,8 až 3,9 min
Doba analýzy	20 min
UV detektor	UV $\lambda = 351$ nm

Tabulka 2. Gradient pumpy.

Gradient pumpy			
Čas (min)	Průtok (ml/min)	Voda (%)	Acetonitril (%)
0	0,8	43	57
8	0,8	43	57
8,1	0,8	10	90
15	0,8	10	90
15,1	0,8	43	57
20	0,8	43	57

	Národní referenční laboratoř	Strana	4
	Jednotné pracovní postupy – zkoušení krmiv 10360.1 – Stanovení obsahu nikarbazinu metodou HPLC	Vydání	2
		Revize	0

Poznámky

4 *Tento gradient je zvolen z důvodu promývání kolony.*

6 Výpočet a vyjádření výsledků

Obsah nikarbazinu (X) vyjádřený v mg/kg se vypočte podle vztahu

$$X = \frac{c \times V \times R}{m_a}$$

kde

c je koncentrace odečtená z kalibrační křivky v mg/l,

V objem extraktu v ml,

R ředění resp zakoncentrování vzorku,

m_a hmotnost zkušební vzorku v g.

7 Literatura

1 ČSN EN 15782 Krmiva – Stanovení nikarbazinu – Metoda vysokoúčinné kapalinové chromatografie.